

İşletme aktifine kayıtlı olmayan ticari taksi plaka satışından elde edilen kazancın vergilendirilmesi ve belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[229-2012/VUK-1- . . .]--723
Tarih	17.05.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[229-2012/VUK-1- . . .]--723

17/05/2013

Konu : İşletme aktifine kayıtlı olmayan ticari taksi plaka satışından elde edilen kazancın vergilendirilmesi ve belge düzeni.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, ticari taksi işletmeciliğinden dolayı gerçek usulde gelir vergisi mükellefi olduğunuz, adınıza kayıtlı bulunan iki adet ticari taksinin bir tanesini noter satışı ile sattığınız, satış işlemi yapılan ticari taksi plakası ve aracın işletmenin aktifine kayıtlı olmadığı, aktife kayıtlı olmayan araca ilişkin amortisman giderlerinin 5 yıllık süre zarfında kayıt edilmediği belirtilerek, işletmenin aktifine kayıt edilmeyen ticari taksi plaka ve araç satışının Gelir Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanunu yönünden nasıl vergilendirileceği hususunda Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

I- GELİR VERGİLERİ YÖNÜNDEN;

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde; her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu hükmüne yer verilmiş olup, aynı Kanunun 38 inci maddesinde, "Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki

değerler arasındaki müspet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce;

1. İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir.
2. İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur" hükmü yer almaktadır.

Yine aynı Kanunun 39 uncu maddesinde işletme hesabı esasına göre ticari kazancın bir hesap dönemi içinde elde edilen hasılat ile giderler arasındaki müspet fark olduğu, elde edilen hasılatın, tahsil olunan paralarla tahakkuk eden alacakları, giderlerin ise, tediye olunan ve borçlanılan meblağları ifade ettiği hükmü yer almıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, gerçek usulde ticari kazanç mükellefi olmanız ve ticari taksi plakalı aracın bizatihi ticari işletme olması nedeniyle, işletme aktifine kaydedilsin veya kaydedilmesin söz konusu ticari taksi plaka ve araç satışı nedeniyle elde edilen kazancın ticari kazancınıza dahil edilerek vergilendirilmesi gerekmektedir.

II- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN;

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında "Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.", 229 uncu maddesinde "Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.", 230 uncu maddenin 5 inci bendinde; "Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azamî yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır." hükümleri yer almaktadır.

Bu itibarla, noter satış senedi ile sattığınız araç için 7 gün içerisinde fatura düzenlemeniz gerekmektedir.

Öte yandan mezkur Kanunun "Amortisman mevzuu" başlıklı 313 üncü maddesinin birinci fıkrasında; "İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269 uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edevat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin, bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder." hükmüne, 320 nci maddesinde ise "Amortisman süresi, kıymetlerin aktife girdiği yıldan başlar. Bu sürenin yıl olarak hesaplanması için (1) rakamı mükellefçe uygulanan nispete bölünür.

...

Her yılın amortismanı ancak o yıla ait değerlemede nazara alınabilir.

Amortismanın her hangi bir yıl yapılmamasından veya ilk uygulanan nispetten düşük bir hadle yapılmasından dolayı amortisman süresi uzatılamaz." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, iktisadi kıymetler için ayrılan amortisman tutarı ancak ilgili olduğu yılda dikkate alınması gerekmekte olup, herhangi bir yıl amortisman ayrılmaması ya da eksik ayrılması halinde amortisman süresinin uzatılmasına veya herhangi bir yıl amortisman ayrılmaması ya da eksik ayrılması sebebiyle amortisman süresinin son yılında itfa edilmemiş bakiye değerin o yıl defaten gider olarak dikkate alınmasına imkan bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Vergi Usul Kanununun 328 inci maddesi gereği, amortismanına tabi bir iktisadi kıymetin satılması halinde alınan bedel ile iktisadi kıymetin (amortismanına konu edilmiş olması halinde, ayrılan amortisman tutarları düşüldükten sonra kalan net) değeri arasındaki farkın kar ve zarar hesabına geçirileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026